

то разминаване между Левски и Каравелов, скоро се доказва и на дело. Във време, когато ВРО е тежко ударена след Орханйския обир, Каравелов заповядва въстание, както се доказва от двата му апела до Апостола от 2/14 ноември 1872 г.²⁴. От съдържанието на тези повелителни документи се разбира, че авторът им не е приел нито идеята за независимост, нито се е отказал от четничеството, още по-малко от т.нар. общобалканска революция. Разбира се, Левски категорично отхвърля ненавременното въстание - ВРО ще тръгне на бой само, когато е готова.

Оттеглянето на Каравелов от революционното дело е огромен удар за емиграцията. Но Ботев остава неизменен привърженик на Левски, което е великолепно доказано от страниците на „Знаме“. Ботев не е можел да гледа равнодушно как се руши делото на Левски и то само няколко месеца след неговата смърт. Всъщност, Каравелов отменя приетия на Общото събрание (от 29 април до 4 май 1872 г.). Устав на БРЦК още през пролетта 1873 г. В такъв смисъл не са изненадващи нито федералистичните му блянове, нито избуялото негово „просветителско кредо“, с издаването на сп. „Знание“, нито най-сетне оттеглянето му от революционното дело. Да не говорим за противодействието на това дело, каквото се наблюдава в отношенията му към Ботев и към в. „Знаме“.

На 16/28 март 1875 г. Ботев пише на Ив. Драсов: „Струната между мене и Каравелова се скъса вече окончателно. Затова, защото аз го имах като брат по дела и по помишления, той и хората му щяха да ме изпроводят тия дни във влашките рудници за сол, но не успяха. Сега той се грижи да убие Знамето, и да ме дискредитува... Драсов! Аз съм зле обиден от Каравелова... 11 брой на „Знаме“²⁷. Още по-ясно и конкретно в по-късното писмо²⁸: „Тука, във Влашко, народните ни работи са в твърде лошо положение, или за да бъдем по-точни няма *общни народни работи* [к. - Хр.Б.]. Каравелов не само са е отказал да работи, но още и тези, които желаят да продължават да работят, гледа да ги изнуди и да ги направи като себе си *просветители* [к. - Хр.Б.]“²⁹. В това писмо до Ив. Драсов от 7/19 юли 1875 г., макар и да се съобщава, че „няма общи народни работи“, се съдържа и мнението на двамата автори, Ботев и Стамболов. Те, революционерите, не трябвало „да стоят със сгърнати ръце и да чакаме да ни падне свободата от небето със зюмбюл“³⁰, а усилено да се приготвяват за въстание.

Същевременно революционното „Знаме“ призовава българите на въстание. На преден план проличава пристрастието на поета революционер към Левски, към материализиране на „новото учение“ или по-точно новата стратегия, израз на която е ВРО. В забележителната си статия от бр. 22 от 13/25 юли 1875 г., Ботев изтъква актуалността на ВРО. Защото първостроителите „апостоли на новото уче-